

fremmedes Adgang til at komme ind over vore Grænser og nyde Gæstevenskab hos os; kan vi absolut ikke forbyde danske indfødte og danske Statsborgere, der har været bosatte i Udlandet, at komme herind, saa længe de er indfødte og Statsborgere, thi det er dog en af de vigtigste til Indfødsretten knyttede Rettigheder: at man har Ret til at være her. Det nævnte Eksempel er derfor ganske misvisende.

Med Hensyn til den islandske Forfatningslovs § 10 siger den højtærede Handelsminister, at det er fuldstændig lovligt, hvis Islænderne forlanger 5 Aars Bopæl ogsaa under den nye Ordning, skønt dette vide betyde, at danske Statsborgere reelt bliv stillet ganske forskelligt fra islandske, saa at der kun var en rent formel Ligestilling tilbage. Ja, det kan jo, netop som Overenskomsten foreligger, siges at være formelt lovligt, men det forekommer mig dog at kume anføres som en Anke mod Overenskomsten, hvis man gør den Slags Ting. Den højtærede Handelsminister hævdede udtrykkelig, at det vilde være lovligt efter Overenskomsten (Afbrudelse af *Statsministeren* [Zahle]): Jeg synes, den højtærede Statsminister opponerer og vil sige, at det ikke er lovligt (*Statsministeren* [Zahle]: Nej!) Meget vel, lad os tænke os, at der skal gennetføres en Bestemmelse om, at for at kune stemme paa Island og udøve andre statsborgerrettigheder dér skal man baade være født paa Island eller være ligestillet ved de paa Island fødte, saaledes som Daske efter Overenskomsten er paa Island, og have 5 Aars Bopæl. Jeg spørger da: er det med de 5 Aars Bopæl, som rent formelt eller Danske og Islændere paa samme linie, en virkelig Lighed? Nej det er ik, thi Betingelsen om de 5 Aars Bopæl vilde 90 pCt., havde jeg nær sagt, af Islændene opfyldte, og den vil ikke genere dem i der Udøvelse af Statsborgerrettighederne, men Danske, der kommer op til Island, skaar's god gaa og vente de 5 Aar. Det er reelen overordentlig stor Ulighed; det vilde de højtærede Statsminister ogsaa indrømme, vis han praktisk kom i den Situation.

Fiskeriretighederne lægger jeg overordentlig stor Vægt paa. Jeg fremhævede under den sørlige vestindiske Sag som en af de alvorlige Indvendinger mod det hele — ganske borte fra den Maade, hvorpaa Sagen blev let og gennemført af Ministeriet — den store Skavank derved, at den Maade, hvorpaa vi optraadte i den vestindiske Sag, de Lethed, hvormed vi gav Øerne fra os en Penge, mægtigt vilde

styrke den separatistiske Bevægelse paa Island og Færøerne, og desværre har Bevisenhederne her givet mig Ret i en uhyggelig Grad. Nu siger den højtærede Handelsminister: Hvordan vil man tvinge Islænderne til at gøre Indrømmelser om uopsigelig Fiskeriret for Færingerne? Ja direkte tvinge Island, naar det er blevet en suveræn Stat, ganske uafhængig af Danmark, kan man jo ikke, men der var vel en Mulighed for, at man kunde have opnaaet den reale Ret ved at gøre Islænderne Indrømmelser paa andre Punkter. Det var dog en Mulighed. Der findes vel ogsaa Ting i Overenskomsten, som Islænderne vilde sætte Pris paa at faa ændret. Kunde man saa bringe et Offer fra dansk Side og sikre Færingerne Fiskeriret, tror jeg, vi havde gjort en meget stor Ting for at styrke og befæste Forbindelsen med Færøerne. Thi det vilde være yderst sørgeligt, om Færøerne skulde glide mere og mere fra os i Fremtiden, og jeg kan ikke se rettere, end at er der eller kommer der i Fremtiden en alvorlig separatistisk Tendens paa Færøerne, vil den faa en mægtig Støtte, naar ved denne Traktats Udløb Fiskeriretten for Færingerne falder bort. Det tror jeg, den højtærede Statsminister vil give mig Ret i. Jeg tvivler aldeles ikke om den højtærede Statsministers alvorlige Interesse og nationale Følelse, ogsaa overfor Færøerne, selv om der kan være begaaet Fejl, ligesom der er begaaet Fejl i den vestindiske og i den islandske Sag. Jeg tror ogsaa, det vil styrke Samarbejdet indadtil, mellem Partierne paa Rigsdagen, at vi er klare over, at vi ikke vil frakende hinanden Fædrelandsfølelse eller Nationalfølelse eller Villie til at gøre det bedste for Land og Folk. Jeg er en stor Modstander af, at den politiske Strid skal tilspidse sig saaledes, at vi i denne den alvorligste Tid, vi overhovedet har kendt i mange Aar, skulde staa saa skarpt overfor hinanden, at vi ikke kunde samles uden Parti-hensyn om den bedst mulige Løsning af de store Opgaver, som ligger for og vil komme til at ligge for i den nærmeste Fremtid.

Statsministeren (Zahle): Det er min Pligt at tro paa de smukke Ord, hvormed den ærede sidste Taler sluttede, men jeg vil udtale det Ønske, at han og hans Parti saavel i den islandske Sag, som hvis der nogen Sinde skulde rejse sig en færøsk Sag, ved deres Handling og Holdning vil bevise, at de svarer til disse Ord, at de virkelig er patriotiske og fædrelandskærlige Mænd. Jeg vil haabe, at ogsaa Udgangen af denne Sag skal blive saaledes, at de har ført